ДЕКАБРЬ
30
1940 во
№ 169 (1313)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЬ
ВЛКСМ
КОМИ ӦЬКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

БОЕВӦЯ ГӦТӦВИТЧЫНЫ ПИОНЕРЪЯСЛӦН ДА ШКОЛЬНИКЪЯСЛӦН ВОЕННО-ФИЗКУЛЬТУРНӦЙ ОРДӤЫСЬӦМЪЯС КЕЖЛӦ

Ыджыд радлувӧн встретитӧны пионеръяс да школьникъяс 3-ӧд Ставсоюзса военно-физкультурнӧй ордӤысьӧмъяс йылысь юӧр Тайӧ и гӧгӧрвоана. Миян челядьлӧн военнӧй делӧ изучайтӧм дінӧ, физкультурнӧй навыкъясӧн овладейтӧм дінӧ исключительнӧ ыджыд интерес.

ОрдӤысьӧмъяс заводитчасны январь 5 лунӧ. Участникъяс кутасны состязайтчыны лыйсьӧмын, топография, связь, санитарнӧй делӧ, ПВХО, физкультура кузя ассьыныс отличнӧй тӧдӧмлунъяс петкӧдлӧмын.

ОрдӤысьӧмъяслӧн участникъяс долженӧсь тшӧтш сдайтны строевӧй подготовка кузя нормативъяс да примитны участие физкультурнӧй ордӤысьӧмъясын торъя программа серти. Тадзикӧн тавося ордӤысьӧмъяс водзза вояс серти тӧдчымӧн торъялӧны асланыс многообразиеӧн да сложностьӧн. Тайӧ ордӤысьӧмъясыс имеитӧны ыджыд тӧдчанлун челядьӧс воспитывайтӧмын.

Сэні, кӧні комсомолецъяс, комсомольскӧй руководительяс именнӧ гӧгӧрвоисны ордӤысьӧмъяслысь тӧдчанлуясӧ, ордӤысьӧмъяс кежлӧ важӧн заводитісны гӧтӧвитчыны. Ыбса НСШ-ын тӧлысь нин мунӧ ордӤысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм. Командаяс регулярнӧя чукӧртчывлӧны занятиеяс вылӧ. Гӧтӧвитчӧмӧн шымыртӧма унджык велӧдчысьӧ.

Тадзи вермис лоны быд школаын, но ӧткымын комсомольскӧй руководительяс эз серьёзнӧя матыстчыны тайӧ ыджыд тӧдчанлуна мероприятиеяс дінас. Мыйӧн позьӧ обяснитны сійӧс, мый Емдінын сӧмын на заводитісны сёрнитны та йылысь, укомплектуйтавны командаяс, а некымын школаын, кыдзи Гамын, Зӧвсьӧртын и дзик на нинӧм абу вӧчӧма? „Зэв гырысь затрудненияс миян,—висьталӧ райкомолса секретарь Попов ёрт,—оз босьтчыны йӧзыс гӧтӧвитчӧмас“... Пустӧй больгӧм.

Делӧыс сыын, мый Емдінса райкомол омӧля занимайтчӧ челядьӧс воспитывайтан делӧӧн.

Татшӧм жӧ положениеыс и Сыктыв районын.

Ӧткымынлаын, весиг Сыктывкарын ыстысьӧны руководительяслӧн абутӧм вылӧ. Тайӧ подулавтӧм оговорка. Оз ӧмӧй вермы тӧдмӧдны челядьӧс учитель-географ топографияӧн, а физик, химик—ПВХО кузя программаӧн? Позьӧ. Тадзи и вӧчисны Расъюса, Ыбса НСШ-ясын. Учительяс тані — медактивнӧй руководительяс. Найӧ кровнӧ заинтересованӧсь сыын, медым велӧдчысьяс получитісны бур военнӧй тӧдӧмлунъяс. Учитель-комсомолецъяс долженӧсь петкӧдлыны таын ассьыныс инициатива, мукӧдъяслы пример.

Миян республикаын 140 сайӧ врач, 5000 гӧгӧр фельдшер да акушерка, быдлаын уна физкультурник, эмӧсь запасса командиръяс, демобилизованнӧй красноармеецъяс. Тайӧ ӧмӧй абувын, коді вермас сетны школаяслы ыджыд отсӧг ордӤысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмын?

Торъя ыджыд внимание колӧ сетны лыжнӧй занятиеяс котыртӧм вылӧ. Конша начальнӧй школаса велӧдчысьяс ставныс имеитӧны ассьыныс лыжи. Вӧчисны асьныс. Мыйла не вӧчны лыжияс и мукӧдлаын?

Ми, комсомолецъяс, ӧтвечайтам школаын став уджысь. Сідзкӧ, ми ӧтвечайтам и тайӧ ордӤысьӧмъяссӧ гӧтӧвитӧмысь да нуӧдӧмысь. Некыдз оз позьлоны равнодушнӧйӧн тайӧ ценнейшӧй воспитательнӧй делӧ дінӧ.

Колӧ, медым быд лун вӧлі кужӧмӧн используйтӧма ордӤысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧм вылӧ. Внутришкольнӧй ордӤысьӧмъяс организованнӧя нуӧдӧм пуктас заводитчӧм став ордӤысьӧмъяс организованнӧя мунӧмлы.

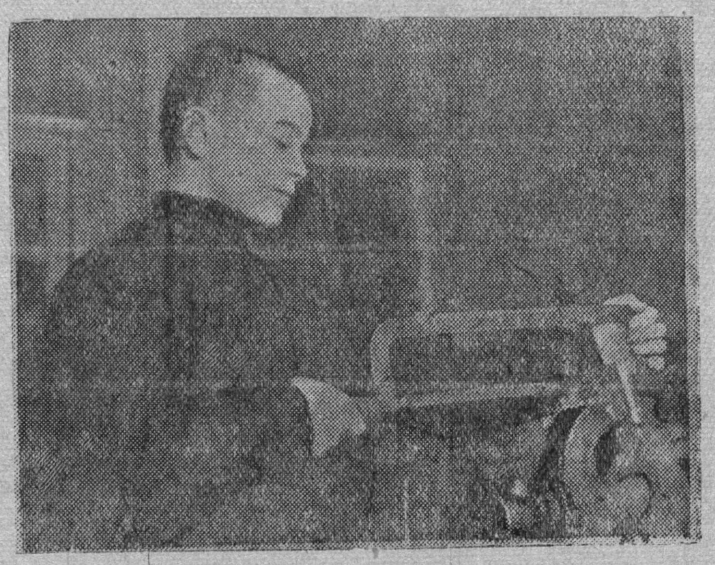

СНИМОК ВЫЛЫН: 2-ӧд номера ремесленнӧй училищеса ученик С. П. Шешуков урок вылын пилитӧ кӧрт.

Видзму овмӧсса передовикъяслы наградаяс

Железнодорожнӧй районысь „Асъя кыа“ колхоз 1937—1939 воясӧ зерновӧйяслысь шӧркодь урожай чукӧртіс 16,95 центнерӧн гектар вылысь. 1940 вося январь 1 лун кежлӧ колхозса куим животноводческӧй фермалӧн маточнӧй поголовье вӧлі уджык минимумысь, кодӧс установитӧма 1940 во пом кежлӧ государственнӧй планӧн. Колхозсӧ вӧлі представитӧма Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вылӧ.

Главвыставком присудитіс „Асъя кыа“ колхозлы **первой степеня диплом, 10.000 шайт премия, автомашина.**

Республикаса сизим овмӧслы присудитӧма мӧд степеня дипломъяс, 5 сюрс шайт премияӧн да мотоциклӧн. Наградитӧмъяс лыдын:

Усть-цильма районысь молочнӧй совхоз „Новый бор“, коді быд фуражнӧй мӧслысь шӧркодь удой получитіс 2.518 литр;

„Березино“ колхоз, коді ӧзимӧй шобдӧлысь шӧркодь урожай получитіс 18,34 центнерӧн гектар вылысь.

Зерновӧй культураяслысь вылын урожайяс получитӧмысь дипломъяс присудитӧма сідзжӧ **Каганович да Молотов нима колхозъяслы** (Сыктывдін район), **Орджоникидзе нима колхозлы** (Удора район) да мукӧдъяслы.

Видзму овмӧсса 13 передовикӧс да организаторӧс наградитӧма **зӧлӧтӧй да эзысь медальясӧн.** Ичӧт зӧлӧтӧй медаль да 2.000 шайт премия получитісны **Паджга МТС-са директор Забоев ёрт,** Изьва районысь „Путь Ленина“ колхозса **оленевод Канев ёрт.**

Ыджыд эзысь медальӧн да 1.000 шайт премияӧн наградитӧмъяс лыдын Усть-усинскӧй районысь „Большевик“ колхозса **пастух Витязев ёрт,** Сыктыв районса опытно-мелиоративнӧй опорнӧй пунктысь заведующӧй **Карелин ёрт,** „Асъя кыа“ колхозса председатель **Коканин ёрт,** „Вӧр фронт“ колхозса **бригадир Уляшев ёрт.**

Мукӧд наградитӧмъяс получитісны ичӧт эзысь медальяс да 500 шайт премия. (ТАСС).

СЕВЕРО-ПЕЧОРСКӦЙ КӦРТТУЙ МАГИСТРАЛЬ СТРӦИТӦМЫН МЕДБУР СТАХАНОВЕЦЪЯСӦС ДА РУКОВОДИТЕЛЬЯСӦС КОМИ АССР-са ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТ ПРЕЗИДИУМЛӦН ПОЧЕТНӦЙ ГРАМОТАӦН НАГРАДИТОМ

Коми АССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум 1940 во декабрь 27 лунся Указӧн Северо-Печорскӧй кӧрттуй магистраль стрӧитӧм кузя 1940 вося план успешнӧя тыртӧмысь Коми АССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумлӧн Почетнӧй Грамотаясӧн наградитіс Северо-Печорскӧй кӧрттуй магистраль стрӧитӧм кузя управлениеса начальник **С. И. Шемена** ёртӧс, Политотделса начальник **И. В. Мелехин** ёртӧс, Строительство управлениеса начальникӧс вежысь **И. И. Ключкин** ёртӧс, Строительство управлениеса начальникӧс вежысь **Н. Ф. Потемкин** ёртӧс, Строительство управлениеса начальникӧс Эксплоатация кузя вежысь **Е. С. Коноваленко** ёртӧс, Квайтӧд строительнӧй отделениеса начальник **Д. Р. Плоткин** ёртӧс, Первой строительнӧй отделениеса начальник **Н. Е. Липоткин** ёртӧс, Боеучастокса начальник **А. А. Чернов** ёртӧс, Боеучастокса начальник **И. Н. Рожков** ёртӧс, „За Северо-Печорскую магистраль“ газетса редактор **М. Г. Истомин** ёртӧс, Электромеханическӧй отделса начальник **Г. Ф. Калюжный** ёртӧс, Айкина депо паровозса машинист **В. Г. Ванеев** ёртӧс.

ВКП(б) ОБКОМЛЫСЬ ДА КОМИ АССР-са СОВНАРКОМЛЫСЬ ПЕРЕХОДЯЩӦЙ КРАСНӦЙ ЗНАМЯ ВРУЧИТӦМ ЙЫЛЫСЬ

Коми АССР-са Совнаркомлӧн да ВКП(б) Коми обком бюролӧн постановление

Коми АССР-са Совнарком да ВКП(б) Коми обкомлӧн бюро **постановляйтӧны:**

1. Туй вольсалӧм успешнӧя помалӧмысь да уджъяслӧн вылын качествоысь вручитны ВКП(б) обкомлысь да Коми АССР-са Совнаркомлысь переходящӧй краснӧй знамя Севжелдорстройлӧн ӧкмысӧд отделениеса коллективлы.

2. Торйӧдны Севжелдорстройса медбур строительясӧс премируйтӧм вылӧ 10.000 шайт.

Коми АССР Совнаркомса председатель С. ТУРЫШЕВ.
ВКП(б) Коми обкомса секретарь А. ТАРАНЕНКО.

1940 вося декабрь 26 лун.

„ВКП(б)-лысь XVIII-ӧд конференция встретитам выль производственнӧй победаясӧн

Петкӧдны 8 сюрс тонна торф

Ыджыд производственнӧй подъёмӧн встречайтӧны ВКП(б)-лысь XVIII ставсоюзса конференция Пальса МТС-са рабочӧйяс да служащӧйяс.

Найӧ кӧсйысисны конференция воссян лун кежлӧ эштӧдны став механизмъяс да машинаяс ремонтируйтӧм.

МТС зона увса колхозъяс шуисны тайӧ лун кежлӧ 100 прӧцент вылӧ петкӧдны му вылӧ куйӧд да сы кындзи 8 сюрс тонна торф. Бӧрйысян лун—январь 5 лун кежлӧ кӧсйысисны расчитайтчыны государствокӧд став поставкаяс кузя да помавны колхозникъяс пӧвсын урожай юклӧм.

Н. НЕХОРОШЕВ,
МТС-са директор.

Конференция воссян лун кежлӧ тыртны I кварталлысь план

Большевистскӧй партиялысь XVIII-ӧд ставсоюзса конференция чукӧртӧм йылысь юӧртӧм обсудитӧм бӧрын Кряжск мехвӧрпунктса коллектив кӧсйысис XVIII партийнӧй конференция воссян лун кежлӧ 100 прӧцент вылӧ тыртны вӧр пӧрӧдӧм кузя 1941 вося первой кварталлысь план да вывозка да подвозка кузя 80 прӧцент вылӧ. Кӧчойяг вӧручастокса вӧрлэдзысьяс кӧсйысисны удж производительность шӧркодя кыпӧдны 150 прӧцентӧдз, а первой да мӧд участокса вӧрлэдзысьяс—120 прӧцентӧдз.

П. И. БЕЛОУСОВ,
мехвӧрпунктса начальник.

Удж производительность 200 прӧцентӧдз

Сыктывкарскӧй многопромысловӧй артельса работникъяс кӧсйысисны тыртны артельлысь январско-февральскӧй план XVIII-ӧд партийнӧй конференция воссян лун кежлӧ. Металлистъяс Иван Манов да Петр Дремлюга кыпӧдісны ассьыныс лунся удж производительность 200—250 прӧцентӧдз.

И. КОЗЛОВ.

Сӧветскӧй Союзса Герой Иван Петрович Марков воис аслас колхозӧ

Декабрь 26 лунӧ Сӧветскӧй Союзса Герой Иван Петрович Марков воис отпускӧ аслас колхозӧ.

Войдӧрлун вӧлі встреча Спаспорубса колхозникъяслӧн да интеллигенциялӧн Иван Петрович Марковкӧд, кӧні присутствуйтіс 460 саяс морт.

В. И. ЛЕНИНЛӧН „ГОСУДАРСТВО И РЕВОЛЮЦИЯ“ КНИГА ЙЫЛЫСЬ

В. И. Ленинлӧн гениальнӧй труд „Государство и революция“ эм марксизм-ленинизм сокровищницаын медся замечательнӧй произведениеяс пиысь ӧти. Сійӧс Ленин гӧтӧвитліс нӧшта империалистическӧй войналӧн разгар дырйи, 1916 во помын да 1917 во заводитчигӧн, но книгасӧ помалӧма вӧлі 1917 вося августсентябрьын, кор нин вӧлі матыстчӧ Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революциялӧн грӧзыс. Ленинлӧн—Сталинлӧн партия гӧтӧвитіс революционнӧй массаясӧс буржуазиякӧд решительнӧй косьлӧ.

Тайӧ условиеясын ыджыд значение имеитіс государство йылысь да социалистическӧй революциялӧн сы дівӧ отношение йылысь вопрос. Колӧ вӧлі сетны революционнӧй пролетариатлӧн практическӧй действиеяслы боевӧй программа да разгромитны государство йылысь марксизмлысь учение оппортунистическӧй искажениеяс. „Тайӧ книгалысь главнӧй могсӧ Ленин аддзыліс государство йылысь Маркслысь да Энгельслысь учение оппортунистъясӧн искажайтӧмысь да опошлитӧмысь дорйӧм“ (Сталин „Вопросы ленинизма“, 11-ӧд изд., 604 лб.). Такӧд ӧттшӧтш Ленин развитіс государство да пролетариат диктатура йылысь марксизмлысь тайӧ учениесӧ. Та вӧсна, Ленинлӧн „Государство и революция“ книга являйтчӧ творческӧй революционнӧй марксизмлӧн великӧй произведениеӧн.

*

Медводдза главаын Ленин индӧ, мый марксизмлӧн врагъяс кӧсйӧны пӧртны марксизмӧс безвредной иконаӧ, сэтысь революционнӧй содержаниесӧ вуштӧмӧн. „Миян мог медводз сулалӧ государство йылысь Маркслысь истиннӧй ученисӧ восстановитӧмын“ (Ленин, XXI т, 371 лб.). Ленин сетӧ государстволӧн историческӧй роль да значение йылысь вопрос кузя марксизмлӧн основнӧй идея йылысь чӧткӧй определение: „Государство эм классовӧй противоречиеяс непримиримостьлӧн продукт да проявление. Государство возникайтӧ сэні, сэк да сы серти, кӧн, кор да мыйэтш классовӧй противоречиеяс объективнӧя оз вермыны лоны примиритӧмаось. И мӧдарӧ: государстволӧн существуйтӧм доказывайтӧ, мый классовӧй противоречиеяс непримиримӧйӧсь“ (сэн жӧ, 372 лб.). Тайӧ значитӧ, мый государство абу вечнӧй категория. Сійӧ возникайтӧ общественнӧй развитиелӧн определенной ступень вылын, кор общество юксьӧ кык противоположной класс вылӧ, кодъяс находитчӧны ёрта-ёрт дінас непримиримӧй противоречиеясын. Тайӧ значитӧ сідзжӧ, мый государство являйтчӧ ӧти класслӧн мӧд класс вылын насилие органӧн. Тадзикӧн, став воддза существуйтысь государствояс (рабовладельческӧй, феодальнӧй, буржуазнӧй) вӧліны эксплуататорскӧй меньшинстволӧн эксплуатируемӧй большинство вылын насилие органӧн. Энгельс аслас „Происхождение семьи, частной собственности и государства“ знаменитӧй книгаын та йылысь гижліс: „Сійӧн мый государство возникнитіс противоположнӧй классъясӧс дом йылын кутны коланлунысь; сійӧн мый сэки жӧ сійӧ возникнитіс самӧй тайӧ классъясыслӧн столкновениеясас, то сійӧ, кыдз общӧй правилӧ, являйтчӧ медся могущественнӧй, экономически господствуйтысь класслӧн государствоӧн“ (376 лб.).

Буржуазно-демократическӧй государствоын эксплуататорскӧй меньшинстволӧн эксплуатируемӧй большинство вылын власть тырыйӧ сохраняйтсьӧ, но принимайтӧ замаскированнӧй вид. Демократическӧй республикаын „озырлун пользуйтчӧ аслас властьӧн косвеннӧя, но сы пыдди сымын вернӧйджыка“,— гижліс Энгельс. Ленин гӧгӧрвоӧдӧ Энгельслысь тайӧ положениесӧ тадзикӧн: Демократическӧй республика дырйи „озырлунлӧн“ всевластиеыс сы вӧсна **вернӧйджык**, мый сійӧ оз зависит капитализмлӧн омӧль политическӧй оболочкаысь. Демократическӧй республика эм капитализмлӧн медбур позяна политическӧй оболочка, и сы вӧсна капитал, овладейтӧмӧн... тайӧ медбур оболочканас, подулалӧ ассьыс властьсӧ сэтшӧм надежнӧя, сэтшӧм вернӧя, мый буржуазнӧй демократическӧй республикаса учреждениеяслӧн, ни партияслӧн, ни йӧзлӧн **некутшӧм** вежьӧм оз вӧрзьӧдны тайӧ властьсӧ“ (377—378 лб. лб.). Та вӧсна и всеобщӧй избирательнӧй право, кодӧс провозгласитӧма буржуазно-демократическӧй республикаясын, являйтчӧ буржуазиялӧн господство орудиеӧн.

Ленин исключительнӧй вынӧн разоблачайтӧ государство йылысь марксистскӧй учение быдсяма сикас мастьяса оппортунистъясӧн искажайтӧм. Ӧти боксянь, гижӧ Ленин, пытайтчӧны опровергнитны марксизм сійӧн, мый определяйтӧны государствоӧс, кыдз классъяс примиряйтан органӧн, висьталӧны, мый государство сійӧ—„порядок“, а „порядок“ сійӧ—классъяслӧн примирение. Россияын тадз сёрнитлісны эсеръяс да меньшевикъяс, кодъяс 1917 воын выступитісны буржуазнӧй Временнӧй правительство дорйӧм вылӧ. Мӧд боксянь—марксизмӧс каутскианскӧй тонкӧй извращение. Каутский, кыв вылын марксизм признавайтӧмӧн, извратитіс основнӧйсӧ государство йылысь марксистскӧй ученисӧ: отрицайтліс господствующӧй классъясӧн лӧсьӧдӧм государственнӧй аппарат жугӧдӧмлысь, быродӧмлысь коланлун. Ленин вӧчӧ сокрушительнӧй удар тайӧ попыткаясысльі опошлитны да исказитны марксизм.

*

II, III да IV главаясын, Маркс да Энгельс уджъясысь выдержкаяс вайӧдӧмӧн, Ленин восстанавливайтӧ сӧстӧмлунсӧ „государство йылысь марксизмлӧн ученисьі главнӧйсӧ, основнӧйсӧ“ — **буржуазиялысь государственнӧй машина разрушитӧмлысь жугӧдӧмлысь коланлун** признавайтӧм.

Ленин медводз пасйӧ, мый „Коммунистическӧй манифестын“ нин, 1848 вося революция канунӧдз Маркс да Энгельс общӧй видын выразитісны аслаыс ученисьі основнӧй идеясӧ—пролетариат диктатуралысь идея. Таын вӧлі сійӧ вылторйыс, мый пыртісны Маркс да Энгельс классовӧй тыш йылысь ученисӧ.

1848—51 воясся революциялӧн опыт сетіс позянлун вӧчны тӧдчана воськов водзӧ государство йылысь марксистскӧй учение развитиеын. Маркс аслас гениальнӧй книгаын „Восемнадцатое брюмера Луи Бонопарта“ гижліс, мый „став воддзаджык переворотъяс усовершенствуйтлісны государственнӧй машина, сы пыдди, медым жугӧдны сійӧс“ (тӧдчӧдӧма миянӧн—*П. Я.*) Ленин тадзи донъяліс Маркслысь тайӧ открытиесӧ: „Марксизм вӧчӧ зэв ыджыд воськов водзӧ „Коммунистическӧй манифест“ серти... Тайӧ выводыс эм главнӧйыс, основнӧйыс государство йылысь марксизмлӧн ученисьін“ (Ленин, XXI т., 387—388 лб.).

Но мыйӧн пролетариат должен вежны сыӧн жугӧдӧм государственнӧй машина—та йылысь Маркс 1851 воын (кор вӧлі гижӧма „Восемнадцатое брюмера Луи Бонопарта“) эз на висьтавлы. „Утопияӧ сетчытӧг, массовӧй движение опытысь Маркс виччысис вочакыв сійӧ вопрос вылӧ, кутшӧм конкретнӧй формаясӧ пролетариатлӧн, кыдз господствующӧй класслӧн, тайӧ организацияыс кутас кисьтсьыны“... (397 лб.).

1871 вося Парижскӧй Коммуналӧн опыт сетіс Маркслы да Энгельслы выль материал государство йылысь учение водзӧ развивайтӧм вылӧ. Парижскӧй Коммуна вӧлі пролетариатлӧн медводдза попытка жугӧдны буржуазиялысь государственнӧй машина да вежны сійӧс **выль типа** государствоӧн. Таын состоитӧ Парижскӧй Коммуналӧн всемирно-историческӧй значениеыс. Коммуна опытысь петӧмӧн, Маркс вӧчис сэтшӧм вывод, мый оз парламентскӧй республика, а Парижскӧй Коммуна типа политическӧй организация лоас пролетариат диктатуралӧн медся целесообразнӧй формаӧн. Сійӧ гижліс „Гражданская война во Фрнции“ книгаын, мый Прижскӧй Коммуна вӧлі, делӧлӧн суть серти, **рабочӧй класс правительствоӧн**... сійӧ вӧлі восьса, медбӧрти, политическӧй формаӧн, код дырйи вермис совершитчыны трудлӧн экономическӧй освобождение“ (Маркс „Гражданская война во Франции“, 1933 вося изд., 66 лб.).

Татшӧм исключительнӧй джуджта серти анализ государство вылӧ марксизмлӧн видзӧдласъяс развивайтчӧмлы, сетіс Ленин аслас гениальнӧй книгаын.

Но, кыдз тӧдса, Маркслӧн индӧд, кодӧс сійӧ сетіс „Гражданская война во Франции“ книгаын, эз вӧв водзӧ развивайтӧма сылӧн трудъясын да вӧлі вунӧдӧма. Та вӧсна 1917 вося февральӧдз „став странаясса марксистъяс петлісны сыысь, мый парламентарнӧй демократическӧй республика эм общество политическӧй организациялӧн медся целесообразнӧй форма“ („ВКП(б) историялӧн краткӧй курс“, коми изд., 364 лб.).

Ленин, творческӧй марксизмлӧн великӧй представитель, водзӧ нуӧдіс да развивайтіс пролетариат диктатура да государство йылысь Маркслысь—Энгельслысь учение.

*

Сталин ёрт тадзикӧн обобщитіс став вылысӧ, мый пыртіс Ленин пролетариат диктатура йылысь марксистскӧй ученисӧ: „Пролетариат диктатуралысь, кыдз пролетариатлӧн политическӧй господстволысь да кыдз насилие туйӧн капиталлысь власть путкыльтан методлысь, основнӧй идеясӧ сетісны Маркс да Энгельс. Выльыс Ленинлӧн тайӧ юкӧныс состоитӧ сыын, мый: а) сійӧ восьтіс Сӧветскӧй власть, кыдз пролетариат диктатуралӧн государственнӧй форма, та вылӧ Парижскӧй Коммуналысь да роч революциялысь опытсӧ используйтӧмӧн; б) сійӧ восьталіс скобкаяс пролетариат диктатура формулаысь пролетариатлӧн союзникъяс йылысь проблема угол зрения улын, определитӧмӧн, мый пролетариат диктатура эм пролетариатлӧн, коді являйтчӧ руководительӧн, непролетарскӧй классъясса эксплуатируйтӧм массаяскӧд (крестьянство да мук.), кодъяс являйтчӧны руководимӧйясӧн, классовӧй союзлӧн особӧй форма; в) сійӧ торйӧн ёна тӧдчӧдіс сійӧ факт, мый пролетариатлӧн диктатура являйтчӧ классовӧй общество дырйи демократиялӧн высшӧй типӧн, **пролетарскӧй** демократия формаӧн, коді выражайтӧ большинстволысь (эксплуатируемӧйясысь) интересъяс, — **капиталистическӧй** демократиялы паныд, коді выражайтӧ меньшинстволысь (эксплуататоръяслысь) интересъяс (Сталин, „Вопросы ленинизма“, 10 изд., 179 лб.).

Ленин развивайтіс да озырмӧдіс марксизм кык роч революция (1905 вося да 1917 вося февральскӧй) историческӧй опыт подув вылын. 1905 вося сӧветъяссьісь, кодъяс чужисны рабочӧй массаяслӧн революционнӧй творчество результатын, сійӧ аддзис царизм путкыльтан кадӧ революционнӧй властьлысь зачаток. Апрельскӧй тезисъясын Ленин восьтіс сӧветскӧй власть да теоретически подулаліс сійӧс кыдз пролетариат диктатуралысь государственнӧй форма. „Политическӧй областьын Ленин предлагайтліс парламентарнӧй республикасянь Сӧветъяс республикаӧ вуджӧм. Тайӧ вӧлі серьёзнӧй воськов водзӧ марксизм теория да практика областьын“ (ВКП(б) историялӧн краткӧй курс, Коми ГИЗ, 192 лб.). Тайӧ открытиесӧ полнӧйджыка вӧлі подулалӧма „Государство и революция“ книгаын. Ленин артавліс, мый Сӧветъяслӧн республика являйтчӧ революционнӧй правительстволӧн не сӧмын медбурӧн, но и дзик ӧти позяна формаӧн, выль типа государствоӧн. Сӧветъяслӧн республика торъялӧ буржуазнӧй парламентарнӧй демократическӧй республикаысь сійӧн, мый ӧти кӧ,—сӧветъяс **жугӧдӧны** буржуазиялысь государственнӧй машина, сылӧн став придатокъяскӧд (армиякӧд, полициякӧд, чиновничествокӧд) тшӧтш, а парламентарнӧй республика **сохраняйтӧ** тайӧ машинасӧ; мӧд кӧ,—сӧветскӧй строй эм уджалысь йӧзлы максимум демократизм, демократиялӧн выль тип, коді обеспечивайтӧ государственнӧй управлениеын медся паськыд народнӧй массаяслысь участвуйтӧм, а „парламентарнӧй буржуазнӧй республика дзескӧдӧ, пӧдтӧ массаяслысь самостоятельнӧй политическӧй олӧмсӧ, став государственнӧй олӧмлӧн **демократическӧй** строительствоын налысь непосредственнӧй участие увсянь вылӧдз“ (Ленин, XX т., 120 лб.). Сӧветскӧй государственнӧй аппарат—**тип серти высшӧй** государственнӧй аппарат „мирын став существуйтысь государственнӧй аппаратъяс серти“ (Сталин).

„Сӧветъяслӧн республика, тадзикӧн, являйтчӧ сэтшӧм политическӧй формаӧн, код рамка пиын должен лоны совершитӧма пролетариатлӧн экономическӧй освобождение, социализмлӧн полнӧй победа.

Парижскӧй Коммуна вӧлі тайӧ формалӧн зародышӧн. Сӧветскӧй власть являйтчӧ сылӧн развитиеӧн да завершениеӧн (Сталин, „Вопросы ленинизма“, 11 изд., 35 лб.).

Ленинлӧн тайӧ открытиеыс имеитӧ всемирно-историческӧй значение.

*

V главаын Ленин анализируйтӧ пролетарскӧй государство отмирайтӧмлысь экономическӧй основаяссӧ. Тан Ленин разрабатывайтӧ учение пролетарскӧй демократия йылысь, кыдз **высшӧй типа** демократия йылысь, кыдз социалистическӧй демократия, народлӧн демократия йылысь. Сійӧ

(Помсӧ видзӧд 4-ӧд листб.).

Избирательнӧй кампаниелысь бӧръя луньяс используйтам кандидат вӧсна агитация нӧшта ёнмӧдӧм вылӧ!

Босьтӧй на вылысь пример

— Ме ассьым быд колхозник-избирательӧс тӧда бура, кужа на дорӧ матыстчыны, тӧда мыйӧн найӧ интересуйтчӧны,— висьталӧ Петр Иванович Холопов, Руч сиктсӧветувса колхозник-агитатор. Сійӧ олӧма нин, но аслас уджын петкӧдлӧ пример став мукӧд агитаторъяслы.

— Радейта ме уджавны колхозникъяс пӧвсын,— шуӧ Петр Иванович.

Да и колхозникъяс радейтӧны сійӧс. Агитация нуӧдан луннад локтас Петр Иванович на дорӧ, а найӧ важӧн нин чукӧртчӧмаӧсь, виччысьӧны.

Петр Ивановичлӧн агитационнӧй участокын ни ӧти колхозник оз имеит задолженностьяс некутшӧм поставка ни денежнӧй платежъяс кузя.

Агитатор Анна Николаевна Лепехина участокын сідзжӧ ни ӧти колхозник оз имеит задолженностьяс.

Тайӧ агитаторъяслысь колӧ босьтны пример Руч сиктсӧветувса сэтшӧм агитаторъяслы, кыдзи Ульныровлы (уджалӧ столӧвӧйын кассирӧн), Е. А. Поповлы, Е. А. Лыюровалы (фельдшер), А. М. Куратовлы (дорожнӧй десятник), кодъяс ӧнӧдз абу нуӧдлӧмаӧсь избирательяс пӧвсын ни ӧти беседа. Тайӧ ёртъясыс омӧля выполняйтӧны на вылӧ возложитӧм кывкутана уджсӧ.

А. КОЛЕГОВ,
ВЛКСМ Коми Обкомса инструктор.

Медбур агитпункт

„Борец“ колхоз бердса агитпункт пӧльзуйтчӧ бӧрйысьысьяс пӧвсын заслуженнӧй авторитетӧн. Сійӧс бура оборудуйтӧма. Стенъясын—плакатъяс, лозунгъяс, картаяс. Агитпунктӧ воӧны районнӧй, республиканскӧй да центральнӧй газетъяс. Эм патефон, уна пластинка.

Агитпунктса руководитель И. Ф. Гуляев ёрт веськӧдлӧм улын тані котыртӧма образцовӧй удж. Колхозникъяс радпырысь волӧны лыддьыны свежӧй газетъяс, тӧдмасьны бӧрйысьӧмъяс йылысь вопросъясӧн. Агитпунктын лӧсьӧдӧма регулярнӧй дежурство. Быдлун агитпунктӧ волӧны 20—30 колхозник. Найӧ торйӧн ёна интересуйтчӧны Тараненко ёрт биографияӧн, международнӧй положение кузя вопросъясӧн.

„Борец“ колхоз бердса агитпункт Кулӧмдінын уджалӧ медбура.

В. Лыткин.

ПРИМЕРНӦЙ ЛЫДДЬЫСЯН КЕРКА

Сталинскӧй сиктсӧветын лыддьысян керка воссис неважӧн на, 8 тӧлысь сайын, но сійӧ первойсянь жӧ лоис сиктса томйӧзлӧн, колхозникъяслӧн радейтана местаӧн.

Избач Куратова кужис котыртны сиктса активӧс лыддьысян керка гӧгӧр. Бӧрйӧма да уджалӧ лыддьысян керкалӧн сӧвет. Став уджыс муно план серти.

Лыддьысян керка ӧні бура обслуживайтӧ бӧрйысьысьясӧс. Сэні агитпункт. Драмкружокӧн бӧрйысьысьяслы пуктӧма нин некымын постановка сиктын да Войщугрӧм да Чувшор вӧручастокъясын.

Лыддьысян керка бердӧ котыртӧма агитаторъяслысь активнӧй группа. Агитаторъяс И. Парначев, А. Пунегов, С. Шадрин да мукӧдъяс пользуйтчӧны ыджыд уважениеӧн бӧрйысьысьяс пӧвсын.

И. КОСТИН.

Сыктывкарса детскӧй музыкальнӧй школаын. СНИМОК ВЫЛЫН: духовӧй инструментъяс класс кузя велӧдчысь-отличникъяс М. Омелин да М. Сидоров занимайтчӧны преподаватель Л. П. Клименко веськӧдлӧм улын. Фото Пельмеговлӧн.

Стрелковӧй группалӧн удж

Спецсвязь бердса Осоавиахимлӧн первичнӧй организацияын котыртӧма стрелковӧй группа 10 морт составын. Группаӧн веськӧдлӧ Мартынов ёрт.

Мартынов ёрт, кыдз группаса командир, ассьыс делӧ тӧдӧ бура, занятиеяс нуӧдӧ интереснӧя, ачыс дисциплинированнӧй. Но колӧ висьтавны, мый группаын сійӧ дисциплина сув тӧдны эз вермы. Со босьтам ӧти занятие. Занятие вӧлі назначитӧма 7 час кежлӧ. 7 морт локтісны 15 минут сёрмӧмӧн, 3 морт локтіс 25 минут сёрмӧмӧн.

Занятие вылын дисциплина омӧль жӧ. Командирӧн сетӧм вопросъяс вылӧ ӧтвечайтӧны пукалӧмӧн, занятиеяс вылысь муноны командирлысь юасьтӧг.

Командир Мартынов ёртлы колӧ сувтӧдны дисциплина сідзи, кыдзи сійӧс требуйтӧ устав.

Младшӧй лейтенант С. САВЕНКО.

Стахановскӧй школаяс

„Красный водник“ затонын механическӧй цехса токарьяс включитчисны бӧрйысьӧм водзвывса ордйысьӧмӧ. Найӧ босьтісны обязательство бӧрйысян лун кежлӧ кыпӧдны ассьыныс удж производительность 160 процентӧдз. „Колхозник“ да „Чайка“ пароходъяслы токарнӧй удж вылӧ заказъяс кындзи найӧ содтӧд кӧсйысисны тшӧтш выполнитны токарнӧй уджъяс „Шексна“ пароходлы Верховнӧй Сӧвет бӧрйысян лун кежлӧ.

Уджлысь стахановскӧй методъяс изучитӧм кузя котыртӧма кык стахановскӧй школа. Ӧтинас веськӧдлӧ цехса мастер токарь-стахановец Гитев ёрт,

Том стахановецъяс

„Новая Печора“ колхозса (Мылдін р-н) комсомолецъяс стахановскӧя уджалӧны производство вылын. Организацияса секретарь, том комсомолец Федя Мезенцев, кодлы сӧмын на 15 арӧс, таво выработайтіс 276 трудодень. Торйӧн нин зіля уджаліс сійӧ видз вылын. Мезенцев ёртӧс колхоз правление назначитіс счетоводӧн. Сійӧ успешнӧя справляйтчӧ выль уджӧн.

16 арӧса комсомолец Арсений Денисов, почта ямщикӧн уджалігӧн выработайтіс 216 трудодень.

Комсомолецъясысь оз кольччыны и несоюзнӧй томйӧз, кыдзи Н. И. Мартынов да уна мукӧдъяс.

С. ТИМУШЕВ.

Экзаменъяс заводитчисны

Высшӧй учебнӧй заведениеясын регыд помасяс первойя велӧдчан воджын. Заводитчӧ кывкутана этап—экзаменъяс сдайтӧм.

Коми Пединститутса некымын курс вылын экзаменъяс заводитчисны нин. Декабрь 4-ӧд луно муніс экзамен историческӧй факультет коймӧд курс вывса студентъяслы СССР-лӧн история кузя. Ӧткымын студентъяс, кыдзи Л. Сурина, Чоловская, Безносиков, Пунегов, Салицкий ёртъяс крепыда уджалӧмаӧсь ас вылын, экзамен вылын петкӧдлісны найӧ бур тӧдӧмлунъяс.

— Оглично! — татшӧм оценка сетӧма налы преподавательӧн.

Бура тӧдӧны школьнӧй гигиена Учительскӧй институтын мӧдӧд курсса студентъяс. Трошев, Выборов, Носков да Карманова ёртъяс сдайтісны та кузя экзаменъяс „отлично“ вылӧ, став мукӧд велӧдчысьыс „хорошо“ вылӧ.

СССР-са Совнаркомлӧн октябрь 2 лунся постановление тӧдчымӧн кыпӧдіс студентъяслысь велӧдчӧмӧ стремление, кыпӧдіс налысь успеваемость.

И. А. ПОПОВ.

Стахановскӧй заработокъяс

Порубса МТС-ын имеитчӧ кык шабді трепайтан машина. Кыкнанныс найӧ используйтсьӧны тыр нагрузкаӧн.

Ӧти машинаыс уджалӧ „Десятилетие Коми области“ колхозын. Машинистка Смолева Надежда выработайтіс нин тайӧ машина вылын 16 тонна сайӧ кудель. Смолевалӧн заработокыс октябрь тӧлысьын составитіс 1033 шайт, ноябрьын 882 шайт.

Оз кольччы Смолеваысь и мӧд машина вывса машинист Иван Сюткин, коді уджалӧ Лоймаса „Заря“ колхозын. Сідз, октябрьын сійӧ заработайтіс 954 шайт, ноябрьын 909 шайт.

А. И. УРНЫШЕВ.

Лӧсьыд выходнӧй луно ветлыны лыжи вылын, лолавны морознӧй сынӧдӧн, чувствуйтны сӧнъясысь, став тушаысь томлунлысь бодрость!

НЕДИСЦИПЛИНИРОВАННӦЙЯСЛӦН БӦЖЫН

Нювчим средней школаса комсомольскӧй организацияын таво 26 комсомолец. Школьнӧй комсомольскӧй организациялӧн основнӧй мог—тышкасьны велӧдчысьяслӧн вылын успеваемость да дисциплина вӧсна, отсавны учительяслы быдтыны школаын Советскӧй страна сознательнӧй гражданаӧс, ӧнія передовӧй йӧзӧс.

Тайӧ комсомольскӧй организацияыс сы водзын сулалысь могъясӧн ылӧ оз справляйтчы. Школаын комсомолецъяс оз являйтчыны юрнуӧдысьясӧн, мӧдарӧ, унаӧн кыссьӧны недисциплинированнӧй велӧдчысьяс бӧжын.

Ноябрь 6 луно ӧти 10-ӧд классысь бӧръя урок вылысь пышйис 8 морт. Возмутительнӧй факт. Но комсомольскӧй группа да дзовьнас комсомольскӧй организация татысь некутшӧм выводъяс эз вӧчны. Урок вылысь пышйысьяс, школаын трудовӧй дисциплина нарушитысьяс колисны накажиттӧг.

Примеръяс, кор нарушайтӧны дисциплина, оз соблюдайтны школаын порядок, уна. Комсомолецъяс В. Куликов да А. Безбородов дисциплина торкалӧмысь директорсянь получитісны выговорӧн. А. Безбородовӧс примитісны комсомолӧ, кӧть эськӧ сійӧ и сэки нин лыддьысьліс мед омӧль велӧдчысьяс пиысь ӧтиӧн, надейтчисны сійӧ кывъяс вылӧ, мый исправитчас. Безбородов и ӧні важ кодьыс: урокъяс вылӧ опаздывайтӧ, мешайтӧ став класслы да учительяслы урок вылын. Ачыс ӧд ещӧ учкомлӧн член. Кыдзи сійӧ вермас тышкасьны школаын дисциплина сувтӧдӧм вӧсна?

Комсомольскӧй организация на йылысь, кодъяс асланыс поведениеӧн порочитӧны комсомоллысь звание, эз на разберитлы Гашкӧ сы вӧсна, мый ВЛКСМ комитетса секретарь Выборов ачыс эз ӧтчыд нин получитлы учительяссянь дисциплина нарушайтӧмысь замечаниеяс.

Комсомолецъяс пӧвсысь унаӧн, кыдзи Т. Семьячкова (7 ӧд классын пукалӧ 3-ӧд во), И. Степанов (8 ӧд классын пукалӧ мӧд во) да мукӧдъяс асныс оз успевайтны, имеитӧны некымын „плохоӧдз“.

Политическӧй воспитание комсомольскӧй организацияын сувтӧдӧма омӧля.

Шогмытӧма уджалӧ тайӧ комсомольскӧй организация. Колӧ решительнӧя бурмӧдны сылысь удж, медводз комсомолецъяс радъясын кӧрт дисциплина сувтӧдӧмӧн.

М. В.

Редакциясянь. Нювчим средней школаса комсомольскӧй организация йылысь ми гижлім и колян во, сідзжӧ омӧль боксянь. Комсомолецъяс сы бӧрын босьтчылісны уджӧ. Но ӧні, кыдз тыдалӧ, положениеыс бара омӧльтчӧма.

Таын мыжыс, дерт, не сӧмын школаса комсомольскӧй организация руководительяслӧн, но и ВЛКСМ Сыктывдін райком бердса школьнӧй комиссиялӧн, коді, кыдз тыдалӧ, омӧля занимайтчӧ школьнӧй вопросъясӧн.

Ми индам та вылӧ ВЛКСМ райкомса секретарь Пасынкова ёртлы да корам примитны решительнӧй мераяс Нювчимса школалысь положениесӧ бурмӧдӧм кузя.

В. И. ЛЕНИНЛӧН „ГОСУДАРСТВО И РЕВОЛЮЦИЯ“ КНИГА ЙЫЛЫСЬ

(пом)

эрдӧдӧ став фальшсӧ да ограниченностьсӧ буржуазнӧй демократиелысь, **меньшинстволы** вылӧ демократиелысь, кодӧс веськӧдӧма **большинстволы** паныд.

Победившӧй социализм странаын демократиелӧн дзордзалӧм, великӧй Сталинскӧй Конституция примитӧм, висьталӧны сы йылысь, мый социалистическӧй демократизм йылысь Ленинлысь учение пӧртӧма нин олӧмӧ.

Водзӧ Ленин индалӧ пролетарскӧй государство развитиелысь водзӧ вылӧ перспективаяс. Сійӧ развивайтӧ Маркслысь учение коммунизмлӧн фазаяс йылысь. Коммунизмлӧн первой фаза—социализм—характеризируйтчӧ основнӧй принципӧн „быдӧнсянь сылӧн способность серти, быдӧнлы—сылӧн удж серти“. Быд морт обязан уджавны аслас способностьяс серти да получайтны сыысь аслас уджлӧн качество да лыд серти. Лоас бырӧдӧма производство средствояс вылӧ частнӧй собственность. Тайӧ обеспечитас обществолӧн производительнӧй вынъяслӧн аддзывлытӧм подъём подув вылын народнӧй массаяс общӧй благосостояниелысь неуклоннӧя быдмӧм. А кор производительнӧй вынъяслӧн гигантскӧй развитие создайтас продуктъяслысь полнӧй изобилие, сэки продуктаяс кутасны юклыссьыны „быдӧн способностьяс серти, быдӧнлы потребностьяс серти“ принцип серти, мӧдног кӧ, наступитас коммунизмлӧн высшӧй фаза. Тайӧ фазаын государство отомритас,—гижлісны Маркс да Энгельс. Ленин, аслас „Государство и революция“ книгаын колис восьсӧн вопрос, кыдзи да кутшӧм формаӧн кутас мунны коммунизмлӧн тайӧ фаза дырйи государство отмираниелӧн процессыс. Сійӧ **веськыда** висьтавліс, мый кольӧма „дзик восьсаӧн вопрос отмираниелӧн срокъяс да конкретвӧй формаяс йылысь, сійӧн, мый татшӧм вопросъяс решитӧм вылӧ материалыс абу“ (XXI т., 436 лб.).

*

Медбӧръя, VI главаын Ленин вӧчӧ сокрушающӧй удар марксизм оппортунистическӧй искажениеяс кузя, помӧдз разгромитӧ идейнӧя государство йылысь вопрос кузя анархистскӧй видзӧдласъяс. Сійӧ пасйыліс, мый II интернационалса став тӧдчана теоретикъяс тайӧ основнӧй вопроссӧ зільлісны кытшовтны да извратитны сійӧс. Торъя тонкӧя извращайтліс тайӧ вопроссӧ Каутский. Ленин пасйӧ, мый Каутскийлӧн оппортунизмлань систематическӧй уклон проявитчис именно государство йылысь вопросын. Именно тайӧ вопросын Каутский вӧчліс уступкаяс ревизионистъяслы (кодъяс отрицайтлісны пролетариат диктатура йылысь Маркслысь учениесӧ), кор сійӧ гижліс, мый „пролетарскӧй диктатура проблема йылысь вопрос решитӧм ми зэв спокойнӧя вермам предоставитны будущӧйлы“. Тайӧ оппортунистическӧй шатаниеясыс вайӧдісны Каутскийӧс оппортунизм нюрӧ. Сійӧ дзикӧдз ӧткажитчис пролетарскӧй революцияысь, государство йылысь марксизм учениеын основнӧйысь—буржуазиялысь государственнӧй машина жугӧдӧмлӧн идеяысь. Сійӧ провозгласитіс „парламентын большинство приобретитӧмӧн государственнӧй власть завоюйтӧм“, мӧдногӧя кӧ, отрекитчис революциясь.

*

Аслас книга бӧркывйын Ленин висьтавліс, мый кӧсйыліс гижны „Государство и революция“ книгалысь мӧд юкӧн, кӧн сійӧ артавліс подведитны главнӧй итогъяс 1905 да 1917 воясся революцияяс опытлысь, медым водзӧ развитны государство йылысь теория, миян странаын Сӧветскӧй власть существуйтӧмлӧн опыт вылӧ мыджсьӧмӧн. Но Ленин эз удит тайӧс вӧчны. Тайӧс вӧчис сылӧн верной ученик да сылысь делӧ водзӧ нуӧдысь—великӧй Сталин. Партиялӧн XVIII съезд вылын аслас гениальнӧй докладын Сталин ёрт водзӧ развитіс Маркс — Энгельс — Ленинлысь государство йылысь учение, лэптіс сійӧс нӧшта **вылысджык** ступень вылӧ. Социалистическӧй государстволӧн кызь во чӧж саяс существуйтӧмлӧн опыт вылӧ мыджсьӧмӧн, Сталин ёрт создайтіс учение социалистическӧй государстволӧн функцияяс да фазаяс йылысь да научнӧя подулаліс социалистическӧй государство сохранитӧмлысь да ёнмӧдӧмлысь коланлун коммунизм дырйи капиталистическӧй окружение условиеясын. Сталин ёртлӧн тайӧ ученыеыс являйтчӧ вынйӧра мобилизующӧй вынӧн миян югыд будущӧй вӧсна, коммунизм вӧсна тышын. Сійӧ лоӧ Ленинлӧн „Государство и революция“ бессмертнӧй произведениелӧн развитиеӧн.

П. ЯРОСЛАВЛЕВ.

Коми Пединститутса преподаватель.

ФИЗКУЛЬТУРА ДА СПОРТ

Участвуйтны кроссын

Декабрь 18 лунӧ вӧлі Мохчаса средней школа бердса (Изьва р-н) комсомольскӧй организациялӧн общӧй собрание, коді обсудитіс белофиннъяслы паныд бойясын участвуйтысь боец - физкультурникъяслысь Коми АССР-са томйӧз доръ обращение.

Примитӧм резолюциялӧн комсомолецъяс кӧсйысисны ставӧн активнӧя участвуйтны III Ставсоюзса комсомольскӧй лыжнӧй кроссын да сдайтны тӧвся нормаяс ГТО значок вылӧ РККА 23 годовщинаӧдз. Комсомолецъяс кӧсйысисны кыскыны тайӧ делӧас несоюзнӧй томйӧзӧс.

М. В. Вокуев.

Тренируйтчӧны кросс кежлӧ

Красной Армиялӧн XXIII годовщина вима комсомольскӧй кросс кежлӧ активнӧя босьтчисны лӧсьӧдчыны Шошка НСШ-са комсомолецъяс да Сталин вима колхозса (Половник сикт) комсомолецъяс.

Шошкаса НСШ-ын оформитӧма нин нёль команда, кодъяс декабрь 22 лунсянь заводитісны тренируйтчыны кросс кежлӧ. Сталин нима колхозаса комсомолецъяслӧн команда сійӧ жӧ лунӧ вӧчис медводдза тренировочнӧй поход вит километр вылӧ. А. РАСОВ,

Железнодорожнӧй р-н.

Англо-германскӧй война

ЛОНДОН, 28. (ТАСС). Кыдзи официальнӧ юӧртсьӧ, тӧрыт рытнас германскӧй авиация вӧчис 4 час чӧжся налёт Лондон вылӧ. Различнӧй калибра бомбаясӧн жугӧдӧма да повредитӧма уна керка. Имеитчӧны вийӧм да ранитчӧм йӧз.

Английскӧй самолётъяс декабрь 28 лунлы паныда войын бомбардируйтісны докъяс, аэродромъяс да подводнӧй лодкаяслысь базаяс немецъясӧн оккупируйтӧм Франциялӧн территория вылын.

Военно-морскӧй авиация тӧрыт вӧчис налёт военнӧй объектъяс вылӧ Хаучезунд районын (Норвегия). Бомбалӧн веськыда веськалӧм результатын, 4000 тонна тоннажа неприятельскӧй транспортнӧй судно вылын кыптіс пӧжар. Уна бомба вӧлі шыбытӧма различнӧй военнӧй сооружениеяс да молъяс вылӧ. Тайӧ операцияын участвуйтысь став самолётъяс благополучнӧя бӧр воисны асланыс базаясӧ.

Море вылын операцияяс

БЕРЛИН, 28. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧм серти, декабрь 27 луяся рытын английскӧй самолётъяс-торпедоносецъяс безуспешнӧя атакуйтісны германскӧй сторожевӧй суднояс Северной мореын. Куим английскӧй самолёт вӧлі уськӧдӧма.

ПИОНЕРСКӦЙ ДЕЛӦЯС

СБОР ВЫЛЫН

Игорь тайӧ луннас чеччис водз. Талун ӧд отряднӧй сбор, кӧні Игорьӧс кутасны примитны пионерӧ. Мый дыра мечтайтліс сійӧ та йылысь, гӧтӧвитчис?

Игорьӧс водзджык сбор вылӧ эз корлывны да талун сійӧ первойысь муніс сбор вылӧ.

... Ме, кыдзи отряднӧй сӧветса председатель, сеті команда:

— Отряд, на линейку становись!

Пионеръяс сувталӧны звеноясӧн линейка вылӧ. Звеньевӧйяс рапортуйтӧны меным, ме—отряднӧй вожатӧй Галина Васильевналы. Сэсся вожатӧй висталӧ пионеръяслы талунъя сборлысь программа.

—Игорь Попов,—висталӧ Галина Васильевна,—сетіс шыӧдчӧм пионерӧ пырӧм йылысь...

Отряд водзӧ сувтӧмӧн Игорь сетіс пионерлысь торжественнӧй обещание да аслас олӧмын первойысь сетіс пионерскӧй салют.

Вожатӧй сійӧс сувтӧдіс 3-ӧд звеноса пионеръяс дінӧ. Игорь дінӧ локтӧ учительница - орденоносец Наталья Семеновна да поздравляйтӧ сійӧс пионерӧ примитӧмӧн, желайтӧ лоны достойнӧйӧн пионерлӧн званиелы, оправдайтны тайӧ ыджыд нимсӧ. Кутшӧм торжественнӧй минутаяс! Юнӧй пионерлы тайӧ моментъясыс запоминайтчӧны нэм кежлӧ.

— А ӧні вайӧ петамӧ мӧд комнатаӧ,—корӧ Галина Васильевна.

И вожатӧй миянлы висьталіс Михаил Иванович Калининлӧн олӧм да деятельность йылысь.

Ми ыджыд вниманиеӧн кывзім Наталья Семеновналысь висьт, кыдзи сійӧ ветліс Михаил Иванович ордӧ орденла.

— Ме, челядь, ёна волнуйтчи,—висьталӧ Наталья Семеновна,—кор локтім Михаил Иванович ордӧ.. Синмӧс ме эг вештыв дона Михаил Калинин вылысь...

Ми дыр на кывзім миян радейтана учительницалысь висьт, старайтчим не пропуститны ни ӧти кыв. Ми гордитчам асланым учительницаӧн, мый сійӧ заслужитіс миян правительстволысь ыджыд награда—Трудовӧй Краснӧй Знамя орден, мый сійӧ вӧліс самӧй Михаил Иванович ордын.

— Лоӧй, кыдзи Михаил Иванович,—висталӧ Галина Васильевна.—Велӧдчӧй отличнӧя да бура...

Ми сетім кыв, мый кутам мунны школаын медводзын. Эмма Поповалӧн звено, кӧні абу ниӧти неуспевающӧй, кӧсйис отсавны мукӧд звеноялы уджын, успеваемость бурмӧдӧмын.

Ми кӧсъям велӧдчыны, уджавны радейтана учительница моз жӧ бура.

ВАЛЯ ЧУВЬЮРОВА,
отрядной сӧветса председатель.
Кулӧмдінса средней школа.

Включитчам юнӧй шефъяслӧн Ставсоюзса ордйысьӧмӧ

Обсуждайтӧны кесовогорскӧй школьникъяслысь письмӧ

Половники начальнӧй школаса велӧдчысьяс пӧся обсуждайтісны Кесовогорскӧй средней школаса велӧдчысьяслысь письмӧ да кӧсйысисны: быд пионерлы да школьниклы босьтчыны шефствоӧ куканьяс, чаньяс, чипанъяс вылын, отсасьны телятницаяслы, конюхъяслы, птицефермаса уджалысьяслы скӧтӧс, чипанъясӧс вердӧмын, юкталӧмын да с. в.

Пионеръяс да школьникъяс кӧсйысисны пуктыны став вын, медым лоны 1941 воын Ставсоюзса сельскохозяйственнӧй выставка вывса участникъясӧн. Найӧ шуисны тавося велӧдчан во помавны „плохо“ отметкаястӧг.

— Ми чукӧстам,—шуисны найӧ сбор вылын,—асланым районса став пионеръясӧс да школьникъясӧс подхватитны Кесовогорскӧй средней школаса школьникъяслысь почин да ставлы на моз жӧ босьтчыны шефствоӧ.

(„Стахановец“ газетысь),
Железнодорожнӧй район.

86 КГ МА ӦТИ СЕМЬЯЫСЬ

Геня Цыпановӧс гожӧмнас колхоз правление индыліс мазіясӧс дӧзьӧритны. Геня первойя лунъяссянь жӧ сьӧлӧмсянь кутчысис уджӧ, любовнӧя ухаживайтіс на бӧрся. И сылӧн старание пӧста эз вош. Быд мазі семья сетіс 86 килограмм ма, кор районын шӧркодя босьтлісны мазі семьяыс сӧмын 19,4 килограммӧн.

А. Н. Ершов.

Визинса средней школа

Медбур велӧдчысьяс

Миша Раевский да Лёня Липин велӧдчӧны 5 „б“ классын. Учительяс ошкӧны найӧс, кыдзи медбур велӧдчысьясӧс. Оз овлыв, медым Миша либӧ Лёня коркӧ эз вӧчны гортын учительясӧн сетӧм заданиеяс. Тетрадьяс налӧн чистӧйӧсь, опрятнӧйӧсь.

С. КУЛИКОВ.

Межадор НСШ.

Отв. редактор С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 3—6, редакция газеты «Коми комсомолец», Телефон: 5—01.

Ц3528. Типография НКМП Коми АССР г. Сыктывкар.

Инв. 200 24